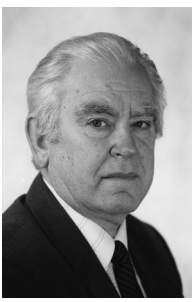
Anatol EREMIA

Relevanța geografică, istorică și socială a toponimiei din Câmpia Bălților (II)

A.E. – dr. hab., profesor cercetător, lingvist, specialist în onomastică. A editat 25 de cărți, cele mai recente fiind *Dicționar explicativ și etimologic de termeni geografici*, Chișinău, 2006; *Dicționar geografic universal*, Chișinău, 2008; *Localitățile Republicii Moldova. Ghid informativ documentar*, Chișinău, 2009; *Dicționar geografic universal*, București, 2008; *Atlasul hidronimic al Republicii Moldova*, Chișinău, 2017; *Destinul cuvintelor. Breviar onomasiologic,* Chișinău, 2017; *Tezaurul toponimic românesc. Republica Moldova. Arealul Leova*, Chișinău, 2018.

Aspecte sociale. Din timpuri străvechi viața socială a comunităților de oameni s-a desfășurat în așezări umane, cu atribuții și funcții bine determinate. Primele locuri și așezări de conviețuire a oamenilor au fost peșterile de sub malurile stâncoase ale râurilor și stațiunile de pe văi, acestea dosite de povârnișurile înalte și abrupte ale dealurilor sau de pădurile greu de pătruns. Stațiunile, alcătuite din câteva bordeie sau colibe, aveau un caracter temporar, pentru că grupurile de oameni care le locuiau se vedeau nevoiți adesea să le părăsească și să se strămute în alte locuri, favorabile vieții, dar și ferite de pericolul invaziilor. Satele își trag originea din perioada romană a Daciei (sec. II-IV), însăși denumirea lor comună fiind de origine latină – *fossatum* „loc populat și întărit printr-un șanț și val de apărare". Geto-dacii denumeau localitățile mai mari *dave* (*Buridava, Petrodava, Tamasidava, Zargidava*).

Existau în trecut și așezări ce reprezentau niște conglomerate de locuințe și menaje gospodărești permanente sau provizorii, în

Partea I vezi „Limba Română" (Chișinău), nr. 2-3 (256-257), 2020, p. 90-99.

BDD-A31164 © 2020 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:59:19 UTC)

dependență de tipul și structura lor, precum și de ocupațiile celor care le locuiau. Acestea sunt desemnate prin termeni care le fixează tipul și funcția: *odaie, câșlă, cătun*. Pe parcursul timpului, în anumite condiții, datorită factorilor social-economici favorabili, micile așezări umane s-au dezvoltat și s-au transformat în sate mari, apoi unele dintre ele în târguri și orașe.

În concepția actuală, *satul* este definit ca așezare rurală ai cărei locuitori se ocupă, în fond, cu agricultura. Satele de astăzi sunt unități administrativ-teritoriale cu statut oficial și juridic. Au existat și există diferite sate, vechi și noi, mari și mici, de vădită importanță economică și culturală, precum și de însemnătate redusă, sub unele aspecte. La dezvoltarea și constituirea satelor au contribuit factori și împrejurări de ordin complex: geografici, istorici, sociali, economici etc. Pentru a-și asigura viața din punct de vedere material, oamenii au ales ca locuri de așezare zonele prielnice pentru agricultură și creșterea animalelor. Locuitorii satelor au căutat să beneficieze de bogățiile naturale ale subsolului pentru dobândirea mineralelor și cărbunelui, cu precădere în regiunile muntoase, apoi ale pădurilor pentru vânat și lemn de construcție și de foc, ale apelor pentru pescuit, ale șesurilor și fânațelor pentru întreținerea animalelor de casă.

Vechii locuitori adesea își întemeiau așezările în locurile ferite de invazia triburilor barbare, de pericolul războaielor purtate de cele mai multe ori de armatele străinilor, dar pe pământul strămoșilor noștri. Prin acele locuri au rămas să dăinuie până astăzi multe așezări ascunse prin desișul codrilor și prin pădurile de nepătruns, prin fundacuri de văi, departe de drumurile mari și de locurile deschise și neapărate. Multe sate și orașe din spațiul românesc au apărut pe vetrele fostelor dave geto-dacice, pe locul vechilor cetăți și pe simple fortificații de pământ. Amintirea lor o păstrează până astăzi numele de locuri *Cetățuia, Șanțul, Valul, Troianul, Zamca,* precum și denumirile de localități *Gradiște, Horodiște, Palanca, Parcani* etc.

Din punctul de vedere al formei și al structurii lor, se disting câteva tipuri de așezări rurale: a) *risipite*, specifice regiunilor de munte, dispoziția caselor și a menajelor gospodărești fiind dictată de condițiile de relief; b) *răsfirate*, motivate de formele de relief colinar, dar și de ocupațiile oamenilor, situate fiind pe văi sau pe dealuri, în dependență

BDD-A31164 © 2020 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:59:19 UTC)

de amplasarea terenurilor agricole; c) *adunate*, caracteristice reliefului de câmpie, marilor regiuni agricole (Isbășoiu 1984: 27-30; Cucu 1991: 47-52).

Satele din cuprinsul arealului toponimic cercetat țin, în majoritatea lor, de categoria așezărilor rurale adunate: Bilicenii Noi, Bilicenii Vechi, Drăgănești, Dumbrăvița, Heciul Nou, Heciul Vechi, Iezăreni, Pepeni, Prepelița, Rădoaia, Țiplești. Forme relativ răsfirate, cu locuințe dispuse în lungul văilor sau drumurilor, într-un rând sau două, au unele sate mai noi: Brejeni, Grigorăuca, Lipovanca.

Multe dintre satele românești actuale datează din primele perioade ale epocii feudalismului. Pe atunci, comunitățile de oameni din mediul rural erau organizate în obști sătești, conduse de un jude, cnez sau vătăman. Conducătorul obștii împreună cu „oamenii buni și bătrâni" organizau viața socială și economică a obștii. După numele judelui, cnezului sau vătămanului și-au luat denumiri multe sate vechi: *Balomirești* „unde a fost jude Balomir", *Ostăpceni* „unde a fost Ostapco jude", *Procopinți* „unde au fost Procop și Vasile vătămani". Membrii obștii, vechii locuitori ai satului, fie că se trăgeau de pe un strămoș comun, fie că erau adunați pe lângă o căpetenie a obștii sătești.

Odată cu crearea Statului Moldova, domnitorul devine stăpân al tuturor pământurilor libere, pentru ca mai târziu să le dăruiască marilor feudali, mănăstirilor, demnitarilor, conducătorilor de oști. Beneficiarii donațiilor, căpătând drepturi de proprietari asupra moșiilor, deveneau totodată și stăpâni ai satelor respective. Din actele de donație rezultă că boierilor, demnitarilor și oștenilor li se donau moșii pentru „dreapta și credincioasa lor slujbă" față de domnie, pentru participarea lor în războaiele victorioase. Satele întemeiate pe moșiile „de donație" adesea erau denumite după numele proprietarilor de pământuri. Acest mod de nominație se aplica și atunci când proprietari ai moșiilor și satelor deveneau, prin vânzare-cumpărare sau prin dare în moștenire, alți proprietari, procedeul durând secole, până la începutul veacului al XX-lea.

În sec. al XVIII-lea încep să apară tot mai multe sate de răzeși, de țărani mai înstăriți, descendenți ai unei clase de mici feudali. Aceștia, de asemenea, au marcat toponimia locală, prin nominații și renominații

BDD-A31164 © 2020 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:59:19 UTC)

de aşezări şi locuri din cuprinsul moşiilor. Răzeşeşti sunt şi unele sate din arealul cercetat.

Perspectiva unei dezvoltări complexe şi mai rapide au avut-o îndeosebi aşezările din preajma târgurilor şi a oraşelor, precum şi cele situate de-a lungul drumurilor mari şi pe malurile râurilor navigabile. Locuitorii acestor sate aveau posibilitatea să-şi vândă pe la piețe şi iarmaroace produsele agricole şi cele meşteşugăreşti. Prin mijlocirea căilor mari de comunicaţie se întreţineau relaţii comerciale între populaţia locală şi negustorii din marile oraşe din ţară şi de peste hotare. De acest privilegiu s-au bucurat şi aşezările din preajma drumurilor de pe văile râurilor Prut, Nistru, Bâc, Răut, Ciuluc, inclusiv fostele sate şi târguri, unele dintre ele devenite apoi oraşe: Străşeni, Călăraşi, Orhei, Sângerei, Bălţi. Din cuprinsul arealului Sângerei au beneficiat de aceste posibilităţi de creştere şi dezvoltare economică satele Prepeliţa, Copăceni, Bilicenii Vechi, Alexăndreni, Grigoreşti, Heciul Vechi.

Datorită aceloraşi împrejurări, fostul sat Bălţi, menţionat documentar din sec. al XVII-lea, după unele opinii chiar din sec. al XV-lea, devine târg în sec. al XVIII-lea şi primeşte statut de oraş la începutul sec. al XIX-lea (în an. 1818). Sângereii, satul de altădată, prezent în documente începând din anul 1584, este trecut în categoria târgurilor spre sfârşitul sec. al XIX-lea, apoi în cea a localităţilor de tip orăşenesc în perioada postbelică, statut de oraş acordându-i-se în anul 1994.

Căile mari de comunicaţie (şleahurile) au favorizat apariţia şi dezvoltarea târgurilor, aceasta, bineînţeles, pe lângă o reţea densă de aşezări rurale din apropierea lor, cu mari suprafeţe de pământ şi cu condiţii prielnice pentru creşterea animalelor şi pentru desfăşurarea altor activităţi gospodăreşti: albinăritul, pescuitul, vânatul, legumăritul, meşteşugăritul etc. În baza acestor surse materiale, târgurile şi oraşele erau asigurate cu produse agricole, cu unelte de muncă şi obiecte casnice de primă necesitate. Târgurile au fost pe vremuri principalele centre economice şi comerciale, pe baza cărora au crescut şi s-au dezvoltat oraşele de mai târziu (Ciurea 1998: 128-129).

Distanţa dintre târguri era aproximativ de 50-60 km, aceasta pentru ca locuitorii satelor, cu carele încărcate şi cu vitele lor de vânzare, să parcurgă drumul dus-întors într-o zi-două. Între târguri, la distanţe

BDD-A31164 © 2020 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:59:19 UTC)

de circa 20 km, se aflau amplasate hanuri de popas pentru negustori și călători, cunoscute pe atunci cu denumirile *han, ratuș, făgădău,* fixate și în toponimie prin numele topice de locuri și localități: *Hanul Conului Duca, Hanul Frăsinei, Ratușul, Făgădăul.* Pe lângă hanuri erau amenajate localuri pentru serviciile de poștă, asigurate cu locuri pentru staționarea vehiculelor ce transportau coletele și corespondența, cu grajduri pentru caii de schimb.

Depărtarea dintre stațiunile de poștă devenise o măsură pentru distanțe, egală cu aproximativ 20 km, denumită *poștă.* Astăzi acest cuvânt mai are și înțelesul de „distanță mare, nedeterminată". De aici provine și expresia *cale de o poștă.* Termenul *poștă* a rămas și el să denumească în toponimia noastră locurile aflării în trecut a stațiunilor de poștă, precum și vechile drumuri și șleahuri dintre fostele pošte. Din arealul toponimic Sângerei fac parte actualele nume de locuri *Dealul Poștei, Drumul Poștei, La Poștă, Podul Poștei, Șleahul Poștei.*

Târgurile au fost întemeiate de autohtoni, mai cu seamă că ele s-au dezvoltat pe vetrele și pe baza fostelor sate de locuitori băștinași. La dezvoltarea lor economică și comercială și-au adus contribuția, negreșit, și negustorii, cei interni și cei străini. Populația majoritară a târgurilor și orașelor o alcătuiau țăranii și orășenii de etnie română. Aici însă locuiau și reprezentanți ai altor etnii: ruși, ucraineni, armeni, bulgari, polonezi, turci. După cum s-a arătat deja, majoritatea satelor au fost întemeiate și populate de băștinașii români. Doar unele localități din raionul Sângerei au fost înființate de alogeni, și aceasta pe cale de colonizare, în urma strămutării forțate a țăranilor ucraineni și ruși din fostele gubernii apusene ale Imperiului Rus. Unele colonii au apărut în perioada reformei agrare din 1868, altele, cele mai multe dintre ele, datează de la începutul sec. al XX-lea, când cei veniți au cumpărat aici pământuri prin „Banca Țărănească" sau au fost împroprietăriți cu loturi de pământ de instituția „Casa Noastră" în anii 1918-1924. Localitățile întemeiate de autoritățile regimului țarist poartă, de regulă, denumiri rusești sau ucrainene (cele ucrainene însă adaptate la limba rusă, utilizată pe atunci de oficialitățile administrației țariste): *Antonovca, Evghenievca, Gavrilovca, Petropavlovca, Romanovca, Vladimirovca.*

Satele apărute în epoca medievală timpurie erau mici, alcătuite doar din 20-30 de case, cu un număr de până la 100-150 de locuitori.

BDD-A31164 © 2020 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:59:19 UTC)

Datorită sporului natural demografic, precum și mișcărilor de populație, cu strămutări dintr-un loc în altul, dintr-o regiune în alta, în căutarea unor condiții favorabile vieții, în sec. al XIX-lea, în satele mari numărul locuitorilor ajungea și până la 300-400, iar uneori și la 900-1000 de suflete. Pentru arealul cercetat să se compare în această ordine de idei: Bursuceni – 41 loc. (1817), 254 loc. (1859); Ciuciuieni – 92 loc. (1817), 343 loc. (1875); Coșcodeni – 91 loc. (1817), 416 loc. (1875), 734 loc. (1897); Dumbrăvița – 116 loc. (1817), 358 loc. (1859), 967 loc. (1875), 1262 loc. (1897); Iezăreni – 125 loc. (1817), 623 loc. (1859); Pepeni – 104 loc. (1817), 361 loc. (1859), 933 loc. (1875), 1486 loc. (1897); Prepelița – 109 loc. (1817), 689 loc. (1859), 741 loc. (1875), 997 loc. (1897); Țipleşti – 16 loc. (1817), 293 loc. (1859), 546 loc. (1897) (Труды 1907: 99-100, 130; Списки 1861; 230, 238, 253, 255, 259; Перечень 1912: 53, 56, 58, 75; Первая всеобщая перепись 1905: 6, 8).

Târgurile moldovenești aveau 500-600, iar uneori și peste 1000-1500 de locuitori. La recensământul din 1817 Sângereii numărau doar 254 de locuitori, iar la cele de mai târziu – 1344 loc. în 1859, 1978 loc. în 1897. Orașele dispuneau de populație mult mai numeroasă. Acestea reprezentau mari centre administrativ-teritoriale, economice, comerciale și culturale. Unele s-au dezvoltat pe baza fostelor târguri sau a satelor mari (Bălți, Cahul), altele au evoluat din orașele și mai vechi (Cetatea Albă, fosta colonie elenă Tyras, Chilia, Orhei) sau au luat ființă pe lângă vadurile fortificate de la Nistru (Hotin, Soroca, Tighina). Străvechile fortificații au fost refăcute și reconstruite, transformându-se ulterior în puternice cetăți de apărare și de pază la hotare, orașele din preajma lor devenind reședințe de ținuturi. Sângereii și satele din jur s-au aflat în perimetrul de relații economice și comerciale cu orașele Bălți, Orhei și Soroca. Șleahurile Sângerei – Bălți, Sângerei – Orhei, Sângerei – Soroca, aceste drumuri mari și vechi, au susținut temeinic și au asigurat legătura în permanență.

În prima perioadă de după crearea Statului Moldova, orașele și târgurile mari aparțineau domnitorilor, urmând să devină proprietatea unor feudali, demnitari sau a mănăstirilor. Astfel, Lăpușna, fost târg domnesc, este donat mănăstirii Sfântul Ioan Gură de Aur, Chișinăul devine proprietatea unor mănăstiri din Iași – Sf. Vineri și Galata.

BDD-A31164 © 2020 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:59:19 UTC)

Către sfârșitul sec. al XVIII-lea, Teleneștii aparținea moșieriței Raluca Mavrocordat, iar târgul Sorocii vistiernicului Anastasie Iancu, cel care l-a vândut apoi logofătului Nicolae Russet.

Nu toate orașele, târgurile și satele au supraviețuit timpului și aceasta din cauza vicisitudinilor de tot felul. Orheiul vechi a dispărut fiind distrus de tătarii mongoli la retragerea lor din spațiul pruto-nistrean, în anii 60 ai sec. al XIV-lea, și apoi în urma repetatelor invazii ale turcilor și tătarilor, în sec. XV-XVI. În anii 50 ai sec. al XVI-lea, în locul lui a luat ființă, tot pe Răut, dar mai la nord, noul oraș Orhei. În aceleași împrejurări au fost desființate târgurile Costești de pe Botna, Sărata de la gurile râului Sărata, ținutul Tigheci, Tintul de pe râul Cahul, ținut. Greceni, Troianu de pe Prut, din același ținut. Greceni. Multe dintre satele menționate în documentele vechi nu le mai găsim printre cele existente astăzi. Despre locul aflării lor de cândva ne amintesc astăzi doar numele topice *Sălișteˮ* (*Seliște*), desemnând atât localități: *Seliște* (sate în raionul Leova, Nisporeni, Orhei), *Seliștea Nouă* (Călărași), *Selișteni* (Nisporeni), cât și terenuri agricole, inclusiv cele din arealul cercetat: *Imașul Seliștei, Seliștea de sub Sat, Toloaca din Seliște.*

Multe localități rurale au luat ființă în urma reformelor agrare din Basarabia, acestea având loc în anii 1864-1868, 1906-1912 și 1918-1924. Astfel, la 12/24 august 1864, Consiliul de Stat al României adoptă Legea rurală, promulgată de Al. I. Cuza prin decretul din 14/26 august 1864. Prin această lege țăranii au fost eliberați de toate sarcinile feudale față de stat și față de marii proprietari de moșii și au fost împroprietăriți cu loturi de pământ. În România au fost împroprietărite atunci 463 554 de familii de țărani, cu o suprafață totală de 1 810 311 ha. În temeiul aceleiași legi, au fost împroprietărite 48 342 de familii de însurăței cu circa 228 329 ha, ceea ce însumează un total de 2 038 640 ha, împărțite la 511.896 familii (Istoria României 1992: 210-211). De prevederile acestei legi au beneficiat locuitorii satelor din județele de sud ale Basarabiei – Bolgrad, Cahul și Ismail, retrocedate de Rusia țaristă Principatului Moldova în 1856. Pe locurile respective de împroprietărire au luat ființă mici așezări agricole și păstorești, care, cu timpul, s-au transformat în sate mari și târguri: Cârpești, Constantinești, Cotihana, Cucoara, Găvănoasa, Vișinești. Și multe terenuri agricole denotă prin denumirile pe care le poartă

BDD-A31164 © 2020 Revista „Limba Română”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:59:19 UTC)

până astăzi caracterul lor istoric funciar: *Dealul Răzeşiilor, Măhălaua Răzeşilor, Răzeşiile, Răzeşiile lui Cuza, Răzeşiile Vechi.* Termenul *răzeşie* e cunoscut în această zonă cu sensul de „pământ moştenit de la Cuză", „teren de împroprietărire la reforma agrară a lui Al. I. Cuza", *răzeş* însemnând „ţăran liber, posesor al unei bucăţi de pământ primit la împroprietărire".

Reforma agrară din 1868 a fost înfăptuită în Basarabia de către autorităţile guvernului ţarist din regiune, în urma crizei generale a orânduirii feudale şi a dezvoltării relaţiilor capitaliste din Rusia. Ţăranii basarabeni din judeţele centrale şi de nord au primit loturi de pământ în schimbul unei plăţi de răscumpărare, pe care trebuiau să o achite moşierilor locali. Până la achitarea costului însă ţăranii trebuiau să plătească dijma şi să presteze claca faţă de moşieri. Loturile respective de pământ, în limbajul administraţiei de pe atunci, se numeau *nadeluri* (din rus. *надел* „lot de împroprietărire"). Locuitorii mai în vârstă din unele sate din raionul Sângerei păstrează până astăzi în memorie, prin tradiţiile populare orale, numărul de nadeluri distribuite cândva strămoşilor lor: 60 în Cubolta, 86 în Ţipleşti, 46 în Ţipleteşti, 60 în Heciul Vechi, 116 în Heciul Nou, 84 în Bilicenii Vechi, 67 în Chişcăreni, 71 în Ciuciuieni. Terenurile agricole respective şi astăzi îşi păstrează vechile denumiri: *Nadelul* (Chişcăreni), *Nadelurile* (Heciul Vechi), *Nadelurile din Sus* (Cubolta). Şi unele sate şi-au luat începutul din acele vremi.

Reforma agrară din 1906-1912, denumită stolâpinistă, după numele lui A.A. Stolâpin, preşedintele Consiliului de miniştri al Rusiei, conducătorul acestei reforme, a dat posibilitate ţăranilor de a ieşi din obştea ţărănească şi de a deveni proprietari de loturi. Legile din 9 noiembrie 1906, 14 iunie 1910 şi 29 mai 1911 prevedeau consolidarea „Băncii Ţărăneşti", reglementarea regimului proprietăţii funciare şi a politicii de colonizare a unor regiuni. Deşi această reformă a suferit eşec în întreaga Rusie, în Basarabia s-au produs totuşi unele schimbări. A fost lichidată parţial insuficienţa de pământ în unele zone, a fost creată în mediul rural posibilitatea apariţiei unei clase de ţărani mai înstăriţi. În Basarabia, prin „Banca Ţărănească", au cumpărat pământuri de la moşieri şi de la stat locuitorii unor sate din regiune, dar şi mulţi ţărani aduşi din guberniile apusene ale Rusiei. Pe cale de colonizare au luat fiinţă multe sate din judeţele basarabene, inclusiv din fostul judeţ Bălţi, parţial din

BDD-A31164 © 2020 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:59:19 UTC)

actualul raion Sângerei: Antonovca, Cotovca, Pălăria, Evghenievca, Gavrilovca, Petrovca, Tăura Nouă, Vladimirovca ș.a. După cum se poate observa, majoritatea acestor sate au fost denumite de autoritățile țariste în limba rusă, după modelele toponimice ruseşti preexistente. Loturile de împroprietărire respective se numeau în ruseşte *участки* (sing. *участок* „lot, parcelă de pământ, teren"). De aici denumirea unor terenuri agricole: *Oceşti* (Chişcăreni), *Uceşti* (Iezărenii Vechi).

Reforma agrară din 1918-1924, legiferată de prim-ministrul Ion I. C. Brătianu, a fost înfăptuită de administrația României, conform Înaltului Decret Regal din 21 decembrie 1918. Organul de aplicarea reformei agrare a fost „Casa Noastră", instituție care funcționa autonom, dar sub controlul Ministerului Agriculturii. „Casa Noastră" conducea și efectua toate lucrările de expropriere și împroprietărire, de cadastrare a proprietăților imobiliare, de sistematizare a fondului funciar rural. Se expropriau pământurile moșierești și mănăstirești cu suprafețe mai mari de 100 ha (cota maximă lăsată expropriaților). Loturile de împroprietărire aveau suprafața de 5-6 ha și, în rare cazuri, de 6-8 ha. În jud. Bălți existau 513 moșii cu o suprafață de 287 930 ha, din care au fost expropriate 258 585 ha, acestea fiind distribuite pentru rezerve și pentru interes comun, și 206 804 ha pentru împroprietărirea a 11 183 de familii din 297 de sate (Reforma 1930: 76). Au fost împroprietăriți toți țăranii nevoiași, cei fără de pământ și cei cu puțin pământ, de până la 5-6 ha, indiferent de apartenența lor națională și confesională, de convingerile lor politice.

(Va urma)

Referințe bibliografice

Bocănețu 1927 = Bocănețu A., *Terminologia agrară în limba română*, în *Codrul Cosminului*, vol. II-III, Cernăuți, 1927.

Ciurea 1998 = Ciurea D., *Evoluția așezărilor și a populației rurale din Moldova în secolele XVII-XVIII*, București, 1998 (Extras).

Cucu 1991 = Vasile Cucu, *Orașele României*, în „Terra" (București), nr. 1, 1991.

Eremia & Răileanu 2005 = Eremia Anatol, Răileanu Viorica, *Nomenclatorul localităților din Republica Moldova*, Chișinău, 2005.

BDD-A31164 © 2020 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:59:19 UTC)

Eremia & Răileanu 2008 = Eremia Anatol, Răileanu Viorica, *Localităţile Republicii Moldova. Ghid informativ documentar*, Chişinău, 2008.

Eremia 2001 = Anatol Eremia, *Nomenclatorul localităţilor din Republica Moldova*, Chişinău, 2001.

Iordan 1963 = Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, Bucureşti, 1963.

Isbăşoiu 1984 = Constantin Isbăşoiu, *Despre noţiunile de habitat rural, aşezare rurală şi sat*, în „Terra" (Bucureşti), nr. 4, 1984.

Istoria României 1992 = *Istoria României în date,* Chişinău, 1992.

Reforma 1930 = *Reforma agrară din Basarabia (1918-1922). Date statistice,* Chişinău, 1930 (Extras).

Первая всеобщая перепись 1905 = *Первая всеобщая перепись населения Российской Империи (1897 г.). Бессарабская губерния,* Sankt-Petersburg, 1905.

Перечень 1912 = *Перечень населенных мест (1870-1875 гг.). Бессарабская губерния*, Chişinău, 1912.

Списки 1861 = *Списки населенных мест Российской Империи (1859 г.). Бессарабская область*, Sankt-Petersburg, 1861.

Труды 1907 = *Труды Бессарабской губернской ученой архивной комиссии*, vol. 3, Chişinău, 1907.

BDD-A31164 © 2020 Revista „Limba Română"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:59:19 UTC)